

Fors minder overvallen dankzij hogere straffen

Criminaliteit

Er worden meer verdachten van overvallen veroordeeld en ze krijgen meer straf. Daarmee worden andere delicten voorkomen.

- Marcel Haenen

12 oktober 2016

De onderzoekers pleiten voor het stimuleren van Foto Jerry Lampen/ANP

Het aantal overvallen is sinds 2009 gedaald van een kleine 3.000 naar ruim 1.200 in 2015. De cijfers zijn woensdag op een congres over overvallen in Rotterdam bekendgemaakt.

De daling blijkt uit een studie die de criminologen Cyrille Fijnaut en Ben Rovers hebben gedaan. Volgens hun rapport, *De aanpak van overvallen en overvallers in de jaren 2011-2016*, is de betere bestrijding van overvallen het resultaat van een intensieve samenwerking tussen het bedrijfsleven, politie, justitie en gemeenten.

In het verleden werden jaren van daling van het aantal overvallen gevolgd door jaren van stijging. De onderzoekers pleiten er dan ook voor om de integrale aanpak onverminderd door te zetten en de afgelopen jaren opgedane expertise binnen de opsporingsdiensten te bestendigen. De daling met bijna 60 procent sinds 2009 is te danken aan de combinatie van extra capaciteit voor opsporing, strengere straffen, de dadergerichte aanpak en meer aandacht voor preventiemaatregelen.

Over de hele linie nam de zogenoemde *high impact crime* in de onderzochte periode met bijna 20 procent af. In 2015 werden 37.000 incidenten minder geregistreerd dan in 2006. „Dat is 37.000 keer minder high impact op slachtoffers en de samenleving; dat is een indrukwekkend getal en vooral: goed nieuws”, aldus de onderzoekers.

Meer veroordelingen

De grootste daling is volgens de onderzoekers zichtbaar bij de straatroven; het aantal incidenten is in tien jaar tijd met méér dan de helft gedaald (van ruim 11.000 tot minder dan 5.000 delicten). De geringste daling is zichtbaar bij de woninginbraken, waarvan het niveau in 2015 ‘slechts’ 10 procent beneden dat van 2006 lag (65.000 delicten in 2015 vs. 72.000 in 2006).

Uit de studie blijkt dat er de afgelopen jaren meer verdachten zijn aangehouden én veroordeeld. Er wordt ook strenger gestraft. „Deze combinatie heeft geleid tot een serieus insluitingseffect: het aantal opgelegde detentiedagen per gepleegde overval is vanaf 2011 met meer dan veertig procent toegenomen”, schrijven de criminologen.

De onderzoekers constateren ook verschuivingen in de misdaad. Relatief worden er vaker woningen overvallen. En sommige criminelen zijn zich nu volledig gaan richten op plofkraak in Duitsland.

In de studie wordt ook gesproken over „een zeer gewenst neveneffect” van de overvallen aanpak. Door het vaker opsluiten van overvallers – heel vaak recidivisten – worden ook andere delicten voorkomen.

Vanwege het succes van de privaat-publieke aanpak wordt de Landelijke Taskforce Overvallen onder leiding van de Rotterdamse burgemeester Aboutaleb verlengd tot en met 2018, zo maakte minister Ard van der Steur (Veiligheid en Justitie, VVD) bekend. Doel is om het aantal overvallen verder terug te dringen. Daarbij komt dat de groep die dit soort overvallen pleegt zich vaak ook schuldig maakt aan andere high impact crimes, zoals woninginbraken en straatroven. Als deze groep wordt verkleind, wordt criminaliteit in de breedte aangepakt. Tot slot blijft het stimuleren van organisaties en burgers voor het nemen van preventiemaatregelen van essentieel belang om het aantal overvallen verder te reduceren.